

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO KLASA IV

Ocena celująca

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej.

Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności.

Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie.

Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.

Z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim.

Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

Odnacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Uczestniczy w rozmowie na zadany temat.

Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań.

Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Interpretuje głosowo utwory poetyckie.

Tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź;

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach. Efektywnie posługuje się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi.

Sprawnie korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego oraz ortograficznego.

Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy IV.

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie

Uczeń bez trudu trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji. Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe. Zna i zawsze rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie. Sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren. Bardzo sprawnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność. Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze. Zawsze charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach. Bardzo sprawnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.	Uczeń sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście. Bezbłędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych. Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi. Sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi. Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych. Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki. Nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie, określenie) i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach.	Uczeń aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat. Tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny. Dokonuje selekcji informacji. Uczeń bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia. Doskonale wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.	Uczeń systematycznie doskonali ciche i głośne czytanie. Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji. Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje. Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu. Rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi.

Samodzielne wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy. Bardzo sprawnie określa tematykę oraz problematykę utworu. Dokładnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst. Sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne (w tekstach). Bez problemu przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia. Wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia. Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i uzasadnia go. Uczeń określa temat i główną myśl tekstu. Wyraźnie dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie). Bardzo sprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.	Określa funkcję wyrazów poza zdaniem. Sprawnie rozpoznaje wypowiedzenia: oznajmujące, pytające i rozkazujące. Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej. Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie. Rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi. Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi. Zwykle rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach. Uczeń samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Trafnie określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi. Doskonale rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba.	Sprawnie tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu. Bardzo chętnie opowiada o przeczytanym tekście. Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.	

Bardzo dobrze charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy. Samodzielnie wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka). Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny). Świadomie i z uwagą odbiera filmy, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady. Uczeń zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni. Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.		

Ocena dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
Uczeń wskazuje elementy świata przedstawionego oraz wyszczególnia obrazy poetyckie	Uczeń rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik,	Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat. Tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź.	Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie. Na ogół korzysta z informacji zawartych w różnych

w poezji. Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę,	przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik i określa ich		źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe. Rozpoznaje w tekście literackim zarówno epitet, jak i porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze oraz ożywienie. Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren. Najczęściej opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność. Przeważnie odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze. Z powodzeniem charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach. Najczęściej potrafi rozróżnić narrację pierwszoosobową i trzecioosobową. Nie ma problemu ze wskazaniem w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych. Najczęściej potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu. Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst. Objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach. Umiejętnie	funkcje w tekście. Potrafi odróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych. Najczęściej dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście. Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi. Na ogół stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmienne. Przeważnie nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie i określenie). Rozpoznaje wypowiedzenia: oznajmujące, pytające i rozkazujące. Rozpoznaje w tekście większość typów wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej. Najczęściej	Dokonyuje selekcji informacji. Uczeń tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia. Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym. Tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu. Najczęściej opowiada o przeczytanym tekście. Zazwyczaj tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, redagowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.	Korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego. Poznaje życie kulturalne swojego regionu. Zazwyczaj rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi.

przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia. Najczęściej wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i stara się go uzasadnić. Uczeń bez problemu określa temat i główną myśl tekstu. Dostrzega relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie). Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych. Charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy. Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka). Potrafi odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.	przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie. Uczeń najczęściej poprawnie wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego. Przeważnie rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi. Rozróżnia synonimy i rozumie ich funkcje w tekście. Uczeń identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Najczęściej rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała). Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni. Najczęściej poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.		

Ocena dostateczna

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie

Uczeń zazwyczaj poprawnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji. Najczęściej poprawnie rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe. Zna i zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie. Przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren. Odróżnia dialog od monologu. Wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych. Potrafi określić tematykę utworu. Na ogół potrafi przedstawić własne rozumienie utworu i je uzasadnia. Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach. Uczeń określa temat i główną myśl tekstu. Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie). Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od	Uczeń zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście. Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych (łatwe przykłady). Na ogół rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika i oraz określa ich funkcje w wypowiedzi (łatwe przykłady). Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych. Najczęściej rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone. Na ogół nazywa części zdania. Zazwyczaj rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach. Uczeń zazwyczaj identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Na ogół rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków	Uczeń przeważnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat. Uczeń najczęściej poprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia. Z reguły chętnie opowiada o przeczytanym tekście. Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, redagowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.	Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie. Z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego

	komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała). Rozumie pojęcie		

drugorzędnych. Charakteryzuje komiks jako tekst kultury.	głoska, litera, sylaba. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni. Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka. Samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela.		

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	IV. Samokształcenie
Uczeń z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje utwór jako baśń, legendę, bajkę i opowiadanie. Z pomocą nauczyciela odróżnia dialog od monologu. Uczeń stara się określać temat i główną myśl tekstu. Niekiedy dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).	Uczeń z pomocą nauczyciela odróżnia części mowy i części zdania. Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych (łatwe przykłady). Rozpoznaje niektóre synonimy. Uczeń podejmuje starania, by zidentyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).	Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat. Uczeń z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.	Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie zachęcony przez nauczyciela. Z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego oraz ortograficznego.

	Zna pojęcia: głoska, litera, sylaba. Uczeń dokłada wszelkich działań, by poprawnie używać		
	znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.		

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej.

Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela. Zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.

Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania.

Nie odróżnia części mowy odmiennej i nieodmiennej.

Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennej.

Nie dostrzega cech zróżnicowania języka. W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat.

Nie pozyskuje informacji.